

עדכון החלטת אכיפה חשבונאית 2-11: יישום שיטת השווי המאזני

ב-14 במרץ 2019 פרסמה הרשות לניירות ערך עדכון להחלטת אכיפה חשבונאית 2-11: יישום שיטת השווי המאזני (שיטת השכבות), בעקבות תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 28 (IAS) השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות (עדכון להחלטה 11-2).

מהי "שיטת השכבות"?

שיטת השכבות מהווה שיטה ייחודית להמשך הכרה בהפסדי אקוויטי בגין השקעות המטופלות בשיטת השווי המאזני (חברות כלולות ועסקאות משותפות), לאחר שאופסה ההשקעה במניות החברה המוחזקת.

שיטת השכבות מתייחסת למצבים בהם לחברה המוחזקת קיים גירעון בהון, למשקיעה יש זכויות נוספות בה, בין אם הן מסווגות כמכשיר הוני ובין אם הן מסווגות כהתחייבות פיננסית אצל המוחזקת (במקרים רבים מדובר במכשיר חוב, לדוגמה הלוואה ללא מועד פירעון שסילוקה אינה מתוכנן ולא סביר שיתרחש בעתיד הנראה לעין), המהוות הלכה למעשה חלק מההשקעה נטו של המשקיעה בחברה המוחזקת בהתאם להוראות סעיף 38 ל-28 IAS "השקעה הונית" ובשיעור השונה משיעור ההחזקה במניות (הזכויות הנוספות).

עד כה, במצבים בהם שיעור האחזקה של המשקיעה בזכויות הנוספות היה גבוה משיעור ההחזקה שלה במניות החברה המוחזקת, קבעה הרשות לניירות ערך שעל המשקיעה להכיר בהפסדי אקוויטי לפי שיעור ההחזקה הכלכלי, כלומר לפי שיעור ההחזקה של המשקיעה בזכויות הנוספות ולפיכך הוכרו הפסדי אקוויטי מעבר לחלק בהפסדים המחושב לפי שיעור ההחזקה הרגיל במניות, אשר נזקפו לזכויות הנוספות (בסדר הפוך לבכירות בעת פירוק).

מה השתנה בעקבות התיקון ל-28 IAS?

בעקבות התיקון ל-28 IAS שתחילתו מיום 1 בינואר 2019, בנושא זכויות אחרות לזמן ארוך בחברה כלולה או בעסקה משותפת (התיקון) פרסמה הרשות לניירות ערך עדכון להחלטה 11-2.

בהתאם לתיקון ל-28 IAS, יש ליישם את כל הוראות תקן דיווח כספי בינלאומי 9 (IFRS) מכשירים פיננסיים בנושא ירידת ערך נכסים פיננסיים (מודל הפסדי אשראי צפויים) לגבי הזכויות הנוספות, כל עוד לא מיושמת לגביהן שיטת השווי המאזני והן אינן ממדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

בנוסף קובע התיקון ל-28 IAS כי יישום מודל הפסדי האשראי הצפויים לפי IFRS 9 ייעשה במנותק ומבלי להתחשב בצורך להקצות הפסדי אקוויטי לזכויות אלה בהתאם ל-28 IAS כך שביחס לזכויות הנוספות יופעל המודל הכפול: זכויות אלה עשויות לחוות ירידת ערך פעמיים הן לפי IFRS 9 (ללא קשר למדידה בעלות מופחתת או שווי הוגן) והן לפי 28 IAS.

לעומת זאת, בגין זכויות נוספות שאינן עומדות בתנאי סעיף 38 ל-28 IAS, ולכן אינן מטופלות ב"השקעה מעין הונית" לעניין הקצאת הפסדי אקוויטי יחולו הוראות IFRS 9 בלבד לעניין ירידת ערך.

עד למועד תיקונו, 28 IAS העניק לזכויות הנוספות פטור מיישום מהוראות ירידת הערך של IFRS 9 (או קודמו 39 IAS) כך שירידת הערך היחידה הרלבנטית לגביהן הייתה בהתאם למנגנון הקצאת הפסדי אקוויטי לפי הוראות 28 IAS בנושא.

התיקון האמור ביטל פטור זה וממועד יישומו התיקון יחול על אותן השקעות נוספות שהן מכשירי חוב הנמדדים בעלות מופחתת או שווי הוגן דרך רווח כולל אחר בהתאם ל-9 IFRS.

העברת התחולה של זכויות כאמור להוראות הרגילות של הפסדי אשראי צפויים לפי IFRS 9 למעשה מביאה לכך שהטיפול בירידת ערך זכויות אלה הינו ממצה על פי הוראות IFRS 9 בלבד ומשכך לא נדרש ליישם לגביהן מנגנון הקצאה שונה של הפסדי אקוויטי כגון שיעור הזכאות הכלכלי, לכן בעקבות התיקון ל-28 IAS ביטלה הרשות לניירות ערך את דרישתה ליישם את שיטת השכבות בהתייחס לזכויות נוספות האמורות. השפעת התיקון תבוא לידי ביטוי בביטול שיטת השכבות שיושמה בעבר תוך הצגה מחדש.

יצוין כי בעקבות תחילת יישומו של IFRS 9 ב-1 בינואר 2018 זכויות נוספות רבות שהוגדרו בעבר כמכשירי חוב שינו את אופן בו הן נמדדות מאחר ולא עמדו בתנאי ה-SPPI, ולכן הן נמדדות כעת בשווי הוגן דרך רווח והפסד (חלף סיווגם בעבר לעלות מופחתת). התיקון ל-28 IAS אינו משפיע על זכויות אלו שכן, בדומה לכל נכס פיננסי הנמדד בשווי הוגן, מדידה בשווי הוגן מייטרת את בחינת ירידת הערך לפי מודל הפסדי האשראי הצפויים לפי IFRS 9.

מידע נוסף: להחלטה 11-2, [לחץ כאן](#).

להחזר המחלקה המקצועית הדין בתיקון ל-28 IAS, [לחץ כאן](#).